

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε 3, Λλ3Κ(α)

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 19 Απριλίου 2015

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ο Μάνιος Κούριος Δεντάτος ήταν πάρα πολύ ολιγαρκής, για να μπορεί ευκολότερα να περιφρονεί τα πλούτη [...]. Δηλαδή όταν είχαν φέρει σε αυτόν πολύ χρυσάφι (κατά λέξη: μεγάλο βάρος χρυσού) σταλμένο από το δημόσιο ταμείο (δημόσια), για να το χρησιμοποιήσει, χαλάρωσε το πρόσωπο με γέλιο και αμέσως είπε: «Απεσταλμένοι της περιττής, για να μην πάω ανόητης, πρεσβείας αφηγηθείτε (πείτε) στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να διατάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος»

Ο Σύλλας, αφού κατέλαβε την πόλη, είχε συγκαλέσει ένοπλος τη Σύγκλητο, για να κηρυχθεί όσο γίνεται γρηγορότερα (όσο το δυνατό γρηγορότερα) ο Γάιος Μάριος εχθρός. Στη θέλησή του κανένας δεν τολμούσε να εναντιωθεί (κατά λέξη: να πάει αντίθετα)· μόνος ο Κόιντος Μούκιος Σκαιοίλας ο οιωνοσκόπος, όταν ρωτήθηκε γι' αυτό το θέμα, δε θέλησε να πει επίσημα τη γνώμη του (να ψηφίσει).

Γιατί δε σωπαίνεις, ανόητε άνθρωπε, για να πετύχεις αυτό που θέλεις; Όμως λες ότι σου αρέσει η αρχαιότητα, γιατί είναι τιμημένη και καλή και σεμνή. Έτσι λοιπόν να ζεις, όπως οι αρχαίοι άνδρες, αλλά να μιλάς έτσι, όπως οι άνδρες της εποχής μας και να έχεις πάντα στη μνήμη και στην καρδιά σου αυτό που γράφτηκε από τον Γ. Καίσαρα: «σαν το σκόπελο, έτσι να αποφεύγεις τον ασυνήθιστο και πρωτάκουστο λόγο».

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε 3.Λλ3Κ(α)

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

B1. facillime
divitiae
magno opere & magnopere
ponderibus
vultu και vultuum
minister
huic rei
celeriter
nullius
hominum ineptorum
meliorum και optime
antiquiores
pectus και pectorum
verba insolentia
meas

B2. uteretur
potueritis και potuissetis
afferris/-re και afferreris/-re
soluturus fuit
narretis
mavis και malis
faciendorum
coactu
ausurus sit και ausus sit
eunte/eunti και eundi
nolles
placuisse
locuturum esse
scribentur
sunt

Γ1. α. Είναι μια δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση (1^ο ζητούμενο). Εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο quo (γιατί ακολουθεί επίρρημα συγκριτικού βαθμού, το facilius) (2^ο ζητούμενο) και συντακτικά λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης (3^ο ζητούμενο). Εκφέρεται με Υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της δηλώνει κάτι το επιθυμητό, συγκεκριμένα σε χρόνο Παρατατικό (posset) γιατί υπάρχει εξάρτηση από ρήμα ιστορικού χρόνου (utebatur) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν, καθώς ισχύει η ιδιομορφία ως προς την

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε 3.Λλ3Κ(α)

ακολουθία των χρόνων, δηλαδή ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) (4^ο ζητούμενο).

(Σε κάθε ζητούμενο αντιστοιχεί 0,5 μονάδας).

- β. Η συγκεκριμένη βραχυλογική έκφραση αναλύεται σε δευτερεύουσα υποθετική-παραβολική πρόταση, η οποία εκφέρεται πάντα με Υποτακτική. Επειδή σε αυτή την περίπτωση η πρόταση πρέπει να δηλώνει το σύγχρονο και έχουμε εξάρτηση από ρήμα αρκτικού χρόνου (*fugias*), θα εκφέρεται με Υποτακτική Ενεστώτα.

tamquam (si) **verbum** insolens atque inauditum **scopulus** sit.

[Οι αλλαγές που γίνονται είναι 3 (με **bold**) και καθένα αντιστοιχεί σε 0,5 μονάδας].

- γ. ad eum **magno pondere** auri publice **misso allato** (a Samnitibus).

[Οι αλλαγές είναι 4 (με **bold**) και σε καθένα αντιστοιχεί 0,5 μονάδας].

- δ. Cum **Sulla urbem occupavisset**.
Simul **Quintus Mucius Scaevola interrogatus est** (/ **interrogatus erat**).

[Οι αλλαγές είναι 5 (με **bold**) και σε καθένα αντιστοιχεί 0,5 μονάδας].

Γ2.

- α. I) ut **senatus C. Marium** quam celerrime **hostem iudicaret**.

[Οι αλλαγές είναι 4 (με **bold**) και σε καθένα αντιστοιχεί 0,5 μονάδας].

- II) με αιτιατική σουπίνου: **iudicatum** C. Marium quam celerrime **hostem**.

[Η αλλαγή είναι 1 (με **bold**) και αντιστοιχεί σε 0,5 μονάδας].

gratia + γενική γερουνδίου: **iudicandi** C. Marium quam celerrime **hostem gratia**. Πρέπει να γίνει υποχρεωτική γερουνδιακή έλξη, δεδομένου ότι υπάρχει εμπρόθετο γερούνδιο και το αντικείμενό του βρίσκεται σε πώση αιτιατική. Επομένως η τελική μορφή της απάντησης είναι: **iudicandi C. Marii/-i** quam celerrime **hostis gratia**.

[Οι αλλαγές είναι 3 (με **bold**) και σε καθένα αντιστοιχεί 0,5 μονάδας].

- β. Scriptor narrat **eius voluntati neminem** obviam ire **audere**.

[Οι αλλαγές είναι 3 (με **bold**) και σε καθένα αντιστοιχεί από 1 μονάδα].

- γ. “**Manius Curius mavult** locupletibus imperare”.

“**Antiquitas mihi placet**”.

[Οι αλλαγές είναι 5 (με **bold**) και σε καθένα αντιστοιχεί από 1 μονάδα].

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε 3.Λλ3Κ(α)

Γ3. α. Noli sic loqui

Ne sic locutus sis

[Οι αλλαγές είναι 4 (με **bold**) και σε καθεμιά αντιστοιχεί από 0,5 μονάδας]

β. Philosophus imperat illi atque id quod a C. Caesare scriptum sit, habere semper in memoria et in pectore.

[Οι αλλαγές είναι 3 (με **bold**) και σε καθεμιά αντιστοιχεί 0,5 μονάδας].

Philosophus adhortabatur adolescentem **ut** id quod a C. Caesare **scriptum esset haberet** semper in memoria et in pectore.

[Οι αλλαγές είναι 3 (με **bold**) και σε καθεμιά αντιστοιχεί 0,5 μονάδας].

γ.

- frugalitate:** είναι αντικείμενο στο ρήμα utebatur
publice: είναι επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στη μετοχή missum
supervacaneae: είναι επιθετικός προσδιορισμός στο legationis
legationis: είναι γενική αντικειμενική στο ministri
augur: είναι παράθεση στο Quintus Mucius Scaevola
sententiam: είναι αντικείμενο του απαρεμφάτου dicere
dicere: είναι αντικείμενο του ρήματος poluit και τελικό απαρεμφατο
honesta: είναι κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο του ρήματος sit, δηλαδή στο antiquitas
aetatis: είναι γενική κτητική στο viri
a C. Caesare: είναι εμπρόθετος του ποιητικού αιτίου στο scriptum est

(Σε κάθε τύπο αντιστοιχεί 0,5 μονάδας).